

editörün kaleminden

Değerli okurlarımız ve çok değerli meslektaşlarımız; öncelikle hepimizin Hemşireler Gününü kutlar, ülkemizde ve dünyada hemşireliğin hakettiği yere geleceği daha nice 12 Mayıslar dilerim. Dergimizin bugüne dek çıkmasında emeği geçen başta Sayın; Yard.Doç.Dr. Emine Türkmen olmak üzere tüm ekibine verdikleri emekler için sonsuz teşekkür ediyorum.

Bu sayımızda beş araştırma, üç derleme ve iki olgu ile sizlerle birlikteyiz.

Araştırma makalelerinin ilki Sayın; Sözeri, Uysal ve Kutlutürk tarafından yapılmış olan **“Hemşirelik 2. Sınıf Öğrencilerinin Gözüyle Onkoloji Hemşiresi Olmak”** adlı çalışmadır. Öğrencilerin %96.6’sı ilk kez onkoloji kliniğinde uygulama yapmakta olup, %26.6’sı onkoloji hastasını “Fiziksel ve psikososyal sorunlarının fazla olduğu bir hasta grubu” olarak tanımladığı belirtilmiştir. Bu araştırma öğrencilerin onkoloji hemşireliğinin önemini farkına varmalarını sağlaması açısından değerli bir çalışmadır.

İkinci araştırma makalemiz Sayın; Arpa ve Cengiz tarafından yönetilen **“İntravenöz İnfüzyon Tedavisine Bağlı Flebit ve Tromboflebit Gelişimini Önleme ve Tanılamada Sağlık Çalışanlarının Bilgi Düzeylerinin Belirlenmesi”** dir. Bu çalışma İstanbul’da özel bir hastane ve üç eğitim araştırma hastanesinin yoğun bakım üniteleri ile yatan hasta katlarında intravenöz tedavi uygulayan ve araştırmaya katılmayı kabul eden gönüllü 100 hemşire, 12 ebe, 4 acil tıp teknisyeni üzerinde yürütülmüştür. Araştırmada elde edilen verilere göre sağlık çalışanlarının aldıkları bilgi ortalaması 54.78±11.74 puan olarak saptanmıştır. Ayrıca çalıştıkları bölüme, mesleki deneyim ve eğitim durumlarına göre aldıkları puanların istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir (p>0.05). Bu çalışma sağlık çalışanlarının aldıkları puan ortalaması performans kriterlerinin üzerinde olması açısından çok önemlidir.

Bu sayımızdaki üçüncü makalemiz **“Masa Başlı Çalışanlarda Kardiyovasküler Hastalık Risk Faktörleri Bilgi Düzeyleri ve Davranış Durumları”** olup Sayın; Yılmaz ve Boylu tarafından gerçekleştirilmiştir. Tanımlayıcı ve ilişkisel tipte yürütülen bu çalışmaya, masa başında çalışan 250 kişi alınmıştır. Veriler Kardiyovasküler Hastalıklar Risk Faktörleri Bilgi Düzeyi (KARRIF-BD) Ölçeği kullanılarak elde edilmiştir. Elde edilen verilere göre erkeklerin %12.1’i, kadınların % 5.9’u obezdir. Ayrıca bel çevresi ölçümlerine göre kadınların %35.3’ünün riskli, %25.5’inin yüksek riskli; erkeklerin % 40.9’unun riskli, %27.3’ünün yüksek riskli olduğu belirlenmiştir. Yaşam biçimi davranışları ile antropometrik ölçümlerine göre KARRIF-BD

puanlarının değişmediği saptanmıştır. Bu çalışma kardiyovasküler hastalıklar için risk faktörleri ve bunların önlenmesine ilişkin yapılması gereken programlara dikkat çekmesi açısından yararlıdır.

Dördüncü araştırma makalesi Sayın; Sabancıoğlu, Yılmaz, Ar ve Çakmaktepe tarafından tanımlayıcı olarak gerçekleştirilmiş olan **“Hemşirelik Öğrencilerinin Kadına Yönelik Şiddete Ve Şiddete Mesleki Role İlişkin Tutumları, Benlik Saygıları ve Etkileyen Faktörler”**dir. Araştırmanın örneklemini 459 öğrenci hemşire olup Şiddete İlişkin Tutum Ölçeği, Hemşirelerin Şiddete Mesleki Rollerine İlişkin Tutum Ölçeği ve Coopersmith Benlik Saygısı Envanteri ile veriler toplanmıştır. Elde edilen verilere göre öğrencilerin şiddete ilişkin tutum ölçeği genel puan ortalamasına (38.99±10.77) göre şiddete karşı geleneksellikten uzak ve çağdaş bir görüşe eğilimi oldukları ve şiddete uğramış kadına karşı mesleki rollerine ilişkin (30.41±8.03) hemşirenin bilgilendirici ve destekleyici rolünü benimsedikleri saptanmıştır. Benlik saygısı yüksek olan öğrencilerin şiddete karşı daha çağdaş bir tutum gösterdikleri, erkek, doğu ve güney doğu anadolu bölgesinde ve köyde yaşayan, ekonomik durumu düşük olan öğrencilerin şiddete karşı daha fazla geleneksel yaklaşım gösterdiği belirlenmiştir. Bu çalışma öğrencilerin cinsiyet ayrımcılığı ve kadına karşı şiddet konusunda farkındalık yaratması açısından çok önemlidir.

Son araştırma makalemiz Sayın; Kaya, Turan, Kamberova, Cenal, Kahraman ve Evren tarafından gerçekleştirilen **“Hemşirelik öğrencilerinin sanat özelliklerine göre iletişim becerileri ve sosyal zeka düzeyleri”**dir. Bir hemşirelik fakültesinin toplam 613 öğrencisi gelişigüzel örnekleme yöntemi ile seçilen 440 öğrenci üzerinde yürütülen bu çalışmada veriler İletişim Becerileri Envanteri (İBE) ve Tromso Ölçeği (TSZÖ) kullanılarak elde edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre; öğrencilerin İBE puan ortalamasının 167.25±17.16, İBE alt boyutları puan ortalamalarının ise Davranışsalda 57.21±6.07, Zihinselde 56.68±6.39, Duygusalda 53.37±6.61; TSZÖ puan ortalamasının 106.55±15.42, TSZÖ alt boyutları puan ortalamalarının ise Sosyal Bilgi Sürecinde (SBS) 38.87±7.59, Sosyal Beceride (SB) 29.86±6.58, Sosyal Farkındalıkta (SF) 37.80±6.09 olduğu saptanmıştır. Ayrıca herhangi bir sanat dalı ile ilgilenmediğini ifade eden öğrencilerden (N=226) işitsel sanatlarla uğraştığını söyleyen öğrencilerin İBE ve TSZÖ puanlarının, işitsel sanatlarla uğraşmayan öğrencilerden anlamlı olarak yüksek olduğu, hemşirelik öğrencilerinin İBE toplam ve alt ölçek puanları ile TSZÖ toplam ve alt ölçek puanları arasında istatistiksel anlamlılık taşıyan ilişkilerin

olduğu belirlenmiştir. Sosyal ve sanat etkinlikle ilgili uğraşmanın, hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerileri üzerine olumlu etkilerini gösteren, hemşirelik müfredatlarında sanatsal derslerin yer alması gerekliliğini vurgulayan önemli bir çalışmadır.

Derleme makalelerimizin ilki Sayın; Şahin tarafından kaleme alınan **“Huzurevinde yaşayan yaşlılar için bir hemşirelik girişimi: Anımsama terapisi”** dir. Bu derlemede anımsama terapisinin kuramsal boyutu, uygulaması, yaşlılar üzerine etkisi ve hemşirelik girişimlerinin ele alınması nedeniyle geriatri konusunda hemşirelere ve öğrencilere rahber olacak niteliktedir.

İkinci derleme makalemiz Sayın; Doğu’ya ait olup **“Buz dağının görünmeyen yönü; ventrogluteal bölge ne kadar kullanılıyor?”**dir. Bu derleme makalede ventrogluteal (vg) enjeksiyon bölgesi, kullanım amaçları, eğitim, araştırma ve uygulamada kullanımını gösteren çalışmalar sunulması ve yaygınlaşmasını sağlamak açısından yenilik getiren bir derlemedir.

Üçüncü derleme makalemiz ise **“Romatoid Artritte Ağrı ve Yorgunluğun Yönetiminde Aromaterapi ve Refleksolojinin Kullanımı”** olup, Sayın; Metin ve Özdemir tarafından derlenmiştir. Romatoid artritte aromaterapi ve refleksolojinin kullanımı, konuya ilişkin hemşirelerin sorumluluklarını geniş bir kaynak çerçevesinde vermesi açısından yararlı bir makedir.

Dördüncü Makale Sayın Sankoç’un yazdığı **“Sağlık Çalışanlarının eğitiminde sanal gerçekliğin kullanımı”** dir. Bu derlemede Tıp ve Hemşirelik eğitiminde sanal gerçeklik uygulamalarının kullanımının geniş çerçevede ele alınması müfredatlarında bu yöntemin yer almasına ışık tutacaktır.

Son makalemiz bir olgu sunumudur. Sayın; Acar ve Yalın tarafından sunulmuş olan **“Trombotik Trombositopenik Purpura Ve Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu”** başlıklıdır. Çalışmada, bakım gereksinimleri Yaşam Aktivitelerine Dayalı Hemşirelik Modeli doğrultusunda gerçekleştirilen TTP tanısı alan bir olgu sunulmuş olup öğrenci ve hemşirelere yararlı olacağı kuşkusuzdur.

Bu sayımızın çıkmasında emek veren tüm hakemlere, yazarlara, dergimizin Editör Yardımcılarına, Sekreteriyasına ve Yayın Kurulundaki arkadaşlarına teşekkürü bir borç bilirim.

Gelecek sayılarımızda buluşmak üzere sevgilerimle.

Prof. Dr. Zühal BAHAR
Editör